

Warszawa, 11 września 2007 r.

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich

Janusz KOCHANOWSKI

RPO-566243-X/07/MS

00-090 Warszawa Teł. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Pan
Jarosław KACZYŃSKI

Prezes Rady Ministrów

Al. Ujazdowskie 1/3
00 - 583 WARSZAWA

Wielce Szanowny Panie Premierze,

Upzejmie informuję Pana Premiera, iż w dniu 6 września 2007 r. wspólnie z Pełnomocnikiem Rady Najwyższej Ukrainy ds. Praw Człowieka Panią Niną Karpaczową przeprowadziłem wizytację przejścia granicznego pomiędzy Rzeczypospolitą Polską i Ukrainą w Medyce - Szegini. Celem tej wizytacji było zapoznanie się ze stanem przestrzegania praw oraz standardami obsługi podróżnych przekraczających granicę, a także warunkami pełnienia służby przez funkcjonariuszy Straży Granicznej i funkcjonariuszy celnych.

W załączniku do niniejszego pisma pozwolę sobie przesłać Panu Premierowi Apel będący wynikiem przeprowadzonej wizytacji z prośbą o zajęcie stanowiska wobec zawartych w nim wniosków.

Załącznik: 3 strony.

Łączę wyrazy szacunku
/-/ Janusz Kochanowski

WSPÓLNY APEL

**Rzecznika Praw Obywatelskich Rzeczypospolitej Polskiej Janusza Kochanowskiego i
Pełnomocnika Rady Najwyższej Ukrainy ds. Praw Człowieka Niny Karpaczowej
do Głów Państw i Rządów Rzeczypospolitej Polskiej i Ukrainy
w sprawie przestrzegania praw człowieka przy przekraczaniu granicy państwowej
pomiędzy Polską a Ukrainą
(6 września 2007 r., przejście graniczne „Medyka - Szegini”)**

Rzecznik Praw Obywatelskich Rzeczypospolitej Polskiej **Janusz Kochanowski** i Pełnomocnik Rady Najwyższej Ukrainy ds. Praw Człowieka **Nina Karpaczowa** spotkali się 6 września 2007 roku zgodnie z Porozumieniem o współpracy w zakresie obrony praw człowieka i obywatela zawartym w dniu 5 maja 2000 roku pomiędzy Rzecznikiem Praw Obywatelskich Rzeczypospolitej Polskiej i Pełnomocnikiem Rady Najwyższej Ukrainy ds. Praw Człowieka na przejściu granicznym „Medyka - Szegini” w celu zapoznania się ze stanem przestrzegania praw człowieka przy przekraczaniu granicy państwowej. Ombudsmani odnotowali pewne zmiany na lepsze odnośnie do organizacji przejść granicznych i zabezpieczenia praw obywateli przez okres, jaki upłynął od poprzedniej wspólnej wizyty na granicy państwowej Rzecznika Praw Obywatelskich Rzeczypospolitej Polskiej i Pełnomocnika Rady Najwyższej Ukrainy ds. Praw Człowieka, która odbyła się w grudniu 2000 roku.

W czasie spotkania zapoznano się z organizacją pracy służb zajmujących się ochroną granicy państwowej i służb celnych obu krajów oraz przeprowadzono rozmowy z podróżnymi przekraczającymi granicę państwową. Potwierdzono konieczność pilnego podjęcia działań ze strony organów państwowych Polski i Ukrainy w celu stworzenia odpowiednich warunków przestrzegania praw człowieka przy przekraczaniu granicy państwowej. Przeprowadzenie takich działań jest niezbędne w związku z wejściem Polski do układu z Schengen z dniem 1 stycznia 2008 roku oraz przygotowaniem do przeprowadzenia przez Polskę i Ukrainę mistrzostw Europy w piłce nożnej w 2012 roku.

Mając na uwadze stan przestrzegania praw człowieka przy przekraczaniu granicy państwowej między Polską a Ukrainą oraz problemy, które zostały określone podczas spotkania, Rzecznik Praw Obywatelskich Rzeczypospolitej Polskiej **Janusz Kochanowski** i Pełnomocnik Rady Najwyższej Ukrainy ds. Praw Człowieka **Nina Karpaczowa** zwracają się do Głów Państw i Rządów Rzeczypospolitej Polskiej i Ukrainy z następującymi wnioskami:

1. Przyspieszyć wykonanie programu rozbudowy infrastruktury na granicy państwowej Polski z Ukrainą w celu stworzenia dodatkowych przejść granicznych (nie mniej niż sześć) zgodnie z normami Unii Europejskiej.
2. Zakończyć przebudowę przejścia granicznego „Medyka - Szegini”, utworzyć dodatkowe pasy kontroli celnej. Zamontować dach na całej długości korytarza dla ruchu pieszych, przekraczających granicę państwową.
3. Usprawnić w terminie do 1 stycznia 2008 roku organizację kontroli granicznej i celnej osób przekraczających granicę państwową w strefie ruchu pieszego.
4. Stworzyć telefony zaufania po obu stronach przejścia granicznego w celu zapewnienia podróżnym możliwości otrzymywania informacji odnośnie do obrony swoich praw, a także przeciwdziałania naruszaniu tych praw przez funkcjonariuszy podczas przekraczania granicy państwowej.
5. Stworzenie takich samych warunków do przekraczania granicy przez obywateli Polski, Ukrainy i innych państw.
6. Przeprowadzić w terminie do 1 stycznia 2009 roku unifikację i uproszczenie przepisów prawnych odnośnie do przekraczania granicy.
7. Przeprowadzić raz na kwartał wspólne szkolenia dla służb granicznych i celnych obu krajów.
8. Poprawić warunki wydawania wiz w polskich urzędach konsularnych na Ukrainie w okresie do 30 czerwca 2008 roku oraz podjąć wspólne działania na rzecz zwalczania nielegalnego biznesu przy otrzymywaniu wiz.
9. Przyspieszyć rozwiązanie problemu dotyczącego zapewnienia obywatelom Ukrainy dostępu do paszportów uprawniających do przekraczania granicy do dnia 1 stycznia 2008 roku.
10. Uzgodnić działania mające na celu zabezpieczenie uproszczonych kontaktów granicznych (i odpowiednio - przekraczania granicy) w warunkach wejścia Polski do strefy Schengen.

Rzecznicy obydwu Państw postanowili wprowadzić na stałe praktykę wspólnych kontroli przestrzegania stanu i zabezpieczenia praw obywateli podczas przekraczania granicy państwowej pomiędzy Polską i Ukrainą oraz wnieść niezbędne zmiany i uzupełnienia do Porozumienia o współpracy w dziedzinie obrony praw człowieka i obywatela zawartego pomiędzy Rzecznikiem Praw Obywatelskich Rzeczypospolitej Polskiej i Pełnomocnikiem Rady Najwyższej Ukrainy ds. Praw Człowieka.

Niniejszy Apel sporządzony został na polsko - ukraińskim przejściu granicznym „Medyka - Szegini” w dniu 6 września 2007 r. w czterech egzemplarzach w języku polskim i ukraińskim, przy czym wszystkie teksty są autentyczne.

Nina Karpaczowa
Pełnomocnik Rady Najwyższej Ukrainy
ds. Praw Człowieka

Janusz Kochanowski
Rzecznik Praw Obywatelskich
Rzeczypospolitej Polskiej